

Demonstracje białorusinów w sejmie

Posel Wojewódzki (N. P. Ch.) został wykluczony przez marszałka Rataja na miesiąc z posiedzeń sejm.

Aresztowani posłowie rozpoczęli dnia 22 b. m. głódówkę.

Z loży prasowej.

Warszawski koresp. „Republiki“ (B) telefonuje:

Już na długo przed posiedzeniem sejm, sala była wypełniona do ostatniego miejsca, przedewszystkiem zajęte były ławy posłów: ukraińców, białorusinów, komunistów i N. P. Ch.

Na salę wicepremier Bartel zasiadł na ławach rządowych w towarzystwie ministrów: Meysztowicza, Miedzińskiego, Czechowicza i Kwiatkowskiego.

Marszałek Rataj otworzył posiedzenie odczytując korespondencję swoją z przedstawicielami rządu w sprawie aresztowanych posłów i już wówczas nalebryzowane ławy komunistyczno-niejszościowe wybuchły.

Całe zdenerwowanie skupiło się na głowie ministra sprawiedliwości, Meysztowicza.

Takiego kompleksu okrzyków, jakie usłyszał on wczoraj, nie zdarzyło się jeszcze w sejmie usłyszeć nikomu.

Przypomniano mu przedewszystkiem słynne złozenie wieńca pod pomnikiem carowej Katarzyny w roku 1904 w Wilnie i stąd cały szereg tego rodzaju okrzyków jak: adorator carowej Katarzyny, carski pacholek, (z ust posła Wasyńczuka) i wreszcie chórny okrzyk wszystkich ukraińców i białorusinów — „Katarzyniarz“, przerobiony potem poprostu na „kataryniarz“.

Min. Meysztowicz miał zamiar przemawiać osobiście i prosić sejm o wydanie sądom aresztowanych posłów, jednak przy tym nastroju sali, było to absolutnie niemożliwe.

Jego więc kartkę z przemówieniem wzięł wiceprezes prof. Bartel i wstąpił na trybunę celem odczytania treści oświadczenia rządu.

Nie mógł jednak długo dojść do słowa, gdyż pod samą trybunę zbliżył się prezes N.P.Ch. poseł Wojewódzki, krzyjąc: „Jak pan może, panie profesorze, pan jest uczciwym człowiekiem i bierze na siebie odpowiedzialność za to, co panu podstawił ten carski pacholek“.

Za ten okrzyk, marsz. Rataj wykluczył posła Wojewódzkiego z posiedzenia, a gdy ten nie chciał opuścić sali, wykluczył go na cały miesiąc i zamknąłszy posiedzenie po opróżnieniu galerii z publiczności, nakazał straż marszałkowskiej wyprowadzić posła Wojewódzkiego siłą.

Po tych burzliwych incydentach Izba w spokoju wysłuchała referatu o budżecie, wygłoszonego przez posła dr. Byrka, który dowiódł, iż równowaga pomiędzy stroną dochodów i wydatków w budżecie jest najzupełniej realna, a wogóle budżet obecny jest pierwszym budżetem bezdeficytowym.

Posłowie z mniejszości słowiańskich i komuniści złożyli wniosek o wyrażenie wotum nieufności marsz. Ratajowi i rządowi obecnemu.

Wniosek w sprawie wotum nieufności dla marsz. Rataja głosowany będzie na posiedzeniu już dziś.

Przejęcie jego jest wykluczone. Również dziś już o 10-ej rano rozpoczną obrady komisja nietykalności poselskiej, która o aresztowanych posłach wyda decyzję ostateczną.

Kluby: żydowski i niemiecki postanowiły głosować przeciw wydaniu posłów.

To samo stanowisko zajęli socjaliści. Poważne wrażenie w kołach sejmowych wywarła nadeszła z Wilna wiadomość, iż aresztowani posłowie rozpoczęli głódówkę i od dnia 22 b. m. nie przyjmują żadnych pokarmów. W. B.

Przebieg posiedzenia.

Na wstępie dzisiejszego posiedzenia sejm marszałek Rataj oświadczył, że dekrety, które wpłynęły do sejmu odczytane będą jutro, następnie marszałek odczytał odpowiedzi ministra sprawiedliwości na pisma marszałka w sprawie aresztowania posłów. Po wpłynięciu wniosku o zezwolenie sejmowi na dalsze postępowanie marszałek zwrócił się do komisji regulaminowej o załatwienie sprawy, lecz wobec protestu jednego z członków posiedzenie komisji nie odbyło się i w związku z tem odpaść musiał ostatni punkt dzisiejszego porządku dziennego, t. j. sprawozdania w sprawie wydania aresztowanych posłów. W sprawie porządku dziennego zabrał głos poseł Sobolewski (Białoruska Hromada), który protestował przeciwko aresztowaniu posłów, przeciwko atakom na mniejszość narodowe i przeciwko pogromowi „Białoruskiej Hromady“ wreszcie postawił wniosek, aby sejm zarządził natychmiastowe zwolnienie posłów zaaresztowanych przez rząd. W trakcie przemówienia pos. Sobolewskiego marszałek parokrotnie przywoływał go do porządku.

Wniosek komunistów.

Poseł Sochacki (frakcja komunistyczna) postawił wniosek o wyrażenie wotum nieufności rządowi marszałka Piłsudskiego. Marszałek oświadczył, iż wniosku tego nie może poddać pod głosowanie, gdyż sejm może odmówić wydania posłów, ale do czasu rozstrzygnięcia tej sprawy przez sejm tylko marszałek ma prawo zażądać uwolnienia, opiekując się jednak na informacjach, otrzymanych od ministra sprawiedliwości marszałek doszedł do przekonania, że nie może brać odpowiedzialności za zwolnienie aresztowanych. Decyzji swej marszałek nie motywuje, albowiem jest to dyskrecyjne prawo marszałka, a jeżeli sejm miałby wątpliwości, czy prawo to jest w dobrych rekach, to ma możliwość powołania na to stanowisko innej osoby.

Wniosek posła Sochackiego może być rozpatrywany na jednym z najbliższych posiedzeń.

Następnie zabrał głos wicepremier Bartel, który oświadczył co następuje:

Oświadczenie rządu

Sprawa wydania sądom pięciu posłów, których występna działalność została udowodniona przez fakty i dokumenty i stwierdzona przez rząd stanowiąc dla panów smutną konieczność państwa. Sprawa pozbawienia wolności tych pięciu posłów stanowi smutną konieczność dla p. ministra sprawiedliwości. Co do meritum sprawy, to pragnę podkreślić z tej wysokości trybuny, że skonsolidowanie akcji wrogiej względem państwa musiała pociągnąć za sobą szybką i zdecydowaną reakcję ze strony rządu.

Pragnę podkreślić dalej, że z tą samą stanowczością rząd uniemożliwił przyszłość każdej akcji analogicznej, ko dzięki bezwzględności postępowania

możemy dziś uważać tę część działalności antypaństwowej za udaremnioną. Nie wchodząc w szczegóły, nie chciałbym jednocześnie stać się siewcą jakiejś kolwiek paniki. W tym miejscu poseł Wojewódzki wykrzyknął „dowody“ za co marszałek przywołał posła Wojewódzkiego do porządku z zapisaniem go do protokołu.

Ponieważ poseł Wojewódzki w dalszym ciągu rzucał różne okrzyki marszałek wykluczył posła z dzisiejszego posiedzenia i wezwał go, aby wyszedł z sali. Wobec dalszych wykrzykników marszałek wykluczył posła Wojewódzkiego na dwa posiedzenia i wezwał go ponownie do opuszczenia sali. Gdy to pozostał bez skutku marszałek wykluczył go na trzy posiedzenia, wzywając posła do wyjścia z sali oraz dodał, że w razie niezastosowania się do tego zaproszenia sejmowi wykluczenie posła Wojewódzkiego na miesiąc. Ponieważ poseł Wojewódzki ciągle krzyczał marszałek zaproponował sejmowi wykluczenie go na miesiąc, co sejm większością głosów uchwalił.

Wicepremier Bartel ciągnął dalej: propaganda wroga dla państwa polskie go zdołała opanować w groźnym stopniu nieznaczny tylko obszar terenu państwa. Rząd nie uważał za wskazane wystąpić z surowymi represjami w stosunku do ludności, nie orientującej się w metodach i celach jej nieproszonych opiekunów.

Z tem większą jednak stanowczością był zmuszony przeciwstawić się akcji przywódców świadomych działania na szkodę państwa, zresztą państwo nie może tolerować i pozwolić na bezkarność ludzi, którzy zasłanęli godnością poselską dopuszczając się aktów jawnej zdrady, a nie jest zadaniem sejmu polskiego udzielanie im prawa azylu. Logika rzeczy wymaga, aby rozpatrzenie materiału i danych obciążających zostało dokonane z potrzebą w tej sprawie co kładnością a tylko odpowiednia komisja jest powołana, że użyje słów regulaminu „do przygotowania dla sejmu przedmiotu obrad“. Wszystkie materiały i motywy będą w formie możliwie szczegółowej i ściśle przedłożone tej komisji przez rząd. W imieniu rządu proszę panów o odesłanie wniosku do komisji regulaminowej. Wniosek został odesłany do komisji regulaminowej i nietykalności poselskiej, poczem marszałek przetrwał posiedzenie sejmowi na 10 minut.

Po przerwie marszałek podał do wiadomości uchwałę konwentu senjorów co do kontyngentu czasu przysługującego poszczególnym klubom w dyskusji budżetowej. Dyskusja ta ma się toczyć codzień przedpołudniem i popołudniem do dnia 10 lutego z przerwą od dnia 30 stycznia do dnia 2 lutego.

Dyskusja nad budżetem.

Z kolei Izba przystąpiła do rozprawy nad preliminarzem budżetowym na rok 1927/28.

Sprawozdawca generalny poseł Byrka (Piast) zaznaczył:

Budżet zamyka się nadwyżką około 4 milionów, a wynosi netto około 2 miliardów, zaś brutto 4 miliardy złotych. Wydatki wynoszą 42 procent inwestycje — 5 procent. Jest to stosunek niekorzystny, ale tylko na tyle można sobie w inwestycjach pozwolić. Uzdrowienie tego niekorzystnego stosunku może nastąpić automatycznie przez ekspansję pań-

stwowych zadań. Największe oszczędności są do przeprowadzenia przez uproszczenie administracji. Konieczna jest pozostawienie rewizji niektórych umów, zawartych z dostawcami, wówczas, kiedyś byli w przymusowym położeniu. Budżet może być zrównoważony ale pod warunkiem, żeby minister skarbu tam, gdzie zajdzie tego potrzeba, szeroko zastosował postanowienia artykułu 5-go ustawy skarbowej, która poleca przygotowanie nie planów miesięcznych, dostosowanych do wpływów. Są obawy, że minister może niedość energicznie bronić swego prawa. Przykładem tego może być fakt, że przed paru dniami wyszło rozporządzenie prezydenta Rzplitej o utworzeniu ministerstwa poczt i telegrafów. Wydatki z tego powodu wzrosną, podczas gdy w obowiązującym obecnie prawodawstwie nie są one przewidziane. Z punktu widzenia natomiast obecnej naszej sytuacji politycznej referent uważa, że mianowanie posła Miedzińskiego ministrem poczt i telegrafów było bardzo celowe, a to dlatego, że osobistość, która nieoficjalnie wpływa na nasze rządy i na ich metody, powinien mieć sposobność wywierania tego wpływu w drodze przewidzianej ustawą i ponosić faktyczną odpowiedzialność.

Obok równowagi budżetowej referent stwierdza, że niezbędna jest także legalność gospodarstwa państwowej, jeżeli mamy odzyskać zaufanie wewnątrz kraju i zagranicą. Metoda wykonywania planu gospodarczego i finansowego jest wadliwa i w tym sensie musi być przyspieszone tempo pracy.

W zakończeniu referent oświadcza, że jest to pierwszy budżet, oparty na zasadzie prawdziwej równowagi, bez pomocy nadzwyczajnych wpływów. O utrzymanie więc możliwości równowagi budżetu jest spokojny.

Krytyka posła Głabińskiego.

Następny mówca, poseł Głabiński (ZLN.) wyraził wątpliwość co do równowagi budżetu, gdyż opiera się ona na stałym dochodzie z 1926 r., który był wyjątkiem. Stan gospodarczy nie polepszył się o tyle, by liczyć na większy napływ podatków. Zaległości są znaczne i odsetki za zwłokę rosą co nie świadczy o dobrym stanie gospodarki, a liczne egzekucje są dowodem trudności, nie zaś złej woli.

Główne niebezpieczeństwo dla równowagi budżetu tkwi w wydatkach. Osiągnięto równowagę dzięki temu, że nie powiększono wydatków, zależnych od wzrostu drożyzny. Gdyby możliwe było utrzymanie na tym poziomie, na którym są obecnie, równowaga byłaby zapewne na. Lecz niebezpieczeństwo kryje się w wzroście płac. Zwiększa się fundusze dyspozycyjne, tworzy ministerstwo i usuwania urzędników, którym trzeba płacić emerytury.

ZLN. budżetu nie uchwali i do żadnego takiego rządu zaufania mieć nie będzie.

Następnie w imieniu komisji budżetowej poseł Kordecki (ZLN.) referował projekt ustawy, zmieniającej niektóre postanowienia ustawy t. zw. sanacyjnej.

Na tem porządek dzienny wyczerpano. Marszałek oznajmił, że poseł Moraczewski zrzekł się mandatu poselskiego.

Nowe władze stowarzyszenia kupców (Piotrkowska 10).

Wczoraj wieczorem odbyło się pierwsze posiedzenie nowo wybranego zarządu centralnego stowarzyszenia kupców i przemysłowców województwa łódzkiego (Piotrkowska 10).

Zarząd wybrał na prezesa stowarzyszenia p. Hermana Szyka, zaś na wiceprezesów pp. Salo Frejlicha i Jakóba Eisnera, na sekretarzy m. S. Praszkiere i Z. Rozenbauma, na skarbników: J. Degensteina i E. Hamburgskiego, na gospodarzy: N. Rozenbluma i J. Sendyka.

Dr. Józef Zaks członkiem komisji ankietowej.

Warszawski korespondent „Republiki” (B) telefonuje:

Wicepremier prof. Bartel zapewnił posła Wiślickiego, iż do komisji ankietowej będzie powołany przedstawiciel kupiectwa żydowskiego.

Przedstawicielem tym będzie prezes związku kupców dr. Józef Zaks.

Interpelacja P. P. S.

w sprawie obowiązkowej spowiedzi uczniów.

Warszawski koresp. „Republiki” (B) telefonuje:

Klub P. P. S. złożył na wczorajszym posiedzeniu sejmu interpelację przeciw ostatniemu okólnikowi ministerstwa, na kazującym wszystkim uczniom szkół średnich i powszechnych obowiązkową spowiedź trzy razy do roku i obowiązkowe uczęszczanie wraz z całą szkołą w każdą niedzielę do kościoła.

Klub socjalistyczny stwierdza, iż okólnik jest sprzeczny z konstytucją, która gwarantuje całkowitą wolność osobistą w sprawowaniu praktyk religijnych i zmierza do klerykalizacji szkolnictwa.

Sprawca napadu na premiera Bethlera

został skazany na 24 dni aresztu

Genewa, 25 stycznia.

Sprawca napaści na premiera węgierskiego hr. Bethlerna, Iwan de Justh, skazany został na 24 dni aresztu. Wobec zażalenia aresztu przewencyjnego, kara ta została już odcierpiana. Pozatem Justh skazany został na 500 fr. grzywny, 300 fr. kosztów sądowych i na wydalenie z granic Szwajcarii na przeciąg lat 10-ciu.

Sądy giełdowe.

War. kor. „Republiki” telefonuje: Min. przemysłu i handlu opracowało projekt nowelizacji ustawy giełdowej przewidującej wprowadzenie w Kongresówce sądów giełdowych, istniejących w b. zaborze pruskim i austriackim.

Projekt ten rozesłany został zainteresowanym ministerstwu do opinii, w bieżącym tygodniu zaś odbędzie się konferencja uzgadniająca, zachodzi bowiem wątpliwość, czy projektowane sądy giełdowe.

Kobieta — zwierzę zamordowała dwoje dzieci

Berlin, 24 stycznia.

Przed sądem przysięgłych w Duisburgu odbędzie się sensacyjny proces kryminalny przeciwko 18-letniej Katarzynie Hageder, która w napadzie sadyzycznego szału przecięła 5-letniej dziewczynce i 6 i półletniemu chłopcu tętnicę rąk i szyi. Morderstwa tego dokonała w lesie pod Duisburgiem. Krzyżującym dzieciom usta zatkała ziemia. Później oskarżenie rzuciła na niewinnego handlarza, lecz policja zwróciła na nią uwagę i schwytana ją w chwili, gdy chciała uciekać za granicę holenderską.

Historyczna uroczystość na Zamku.

Prezydent Rzeczypospolitej włożył biret kardynalski na głowę msgr. Lauri.

Warszawski korespondent „Republiki” telefonuje:

Wczorajsze uroczystości wręczenia odznak kardynalskich mons. Lauriemu przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej rozpoczęły się o godz. i pół zrana, gdy specjalny delegat apostolski Mr. Carlo Chiarli udał się na Zamek, gdzie złożył w kaplicy zamkowej breve Ojca św. i szkatułkę z biretem.

W godzinę później z pałacu Nuncjatury wyruszył powozem p. Prezydenta mons. Lauri do Zamku.

Na dziedzińcu zamkowym baon piechoty oddał honory wojskowe.

Mons. Lauri zatrzymał się w gabinecie konferencyjnym.

Powiadomiony o przybyciu nominata, p. Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie ministra spraw zagranicznych i szefa kancelarii cywilnej przeszedł do sali rycerskiej, dokąd szef protokołu wprowadził ks. ablegata.

Ablegat wygłosił do p. Prezydenta przemówienie po łacinie i wręczył mu listy uwierzytelniające, poczem, po odpowiedzi p. Prezydenta, powrócił do sali konferencyjnej.

Następnie rozpoczęła się właściwa uroczystość w kaplicy, — gdzie zebrali się przedstawiciele rządu, dyplomacji,

duchowieństwa i wojskowości. Miejsca przy ołtarzu zajęli: ks. prymas arcyb. Hlond i ks. kardynał Kakowski.

W chwili po przybyciu do kaplicy ks. kard. Lauriego, wszedł z przyboczną asystą p. Prezydent Rzeczypospolitej.

Uroczystą mszę celebrował ks. biskup Gall.

Po mszy zbliżył się kard. Lauri do p. Prezydenta który nałożył biret na głowę kardynała, a równocześnie dyrektor protokołu narzucił mu na ramiona płaszcz purpurowy.

Kardynał Lauri zjął biret, złożył ukłon p. Prezydentowi, a stanawszy przed ołtarzem udzielił zebranym błogosławieństwa pasterskiego.

Uroczystości w kaplicy zakończyło wręczenie Mons. Lauri odznak orderu Orła Białego.

Następnie po zebraniu się gości w sali asamblowej odbyła się uroczysta audjencja nowego kardynała, w czasie której kard. Lauri wygłosił mowę do p. Prezydenta.

Na zakończenie uroczystości odbyło się w sali żółtej w bardzo szczerłym gronie śniadanie, poczem kard. Lauri odjechał do pałacu nuncjatury przy al. Szucha.

Zwyżkę kursu złotego przewidują sfery finansowe.

Warszawski koresp. „Republiki” telefonuje:

Po 5 miesiącach utrzymywania się kursu złotego na jednym poziomie, podniósł się on w stosunku do dolara o 2 grosze.

Jak się dowiadujemy, o ile sytuacja na rynku pieniężnym w dalszym ciągu będzie korzystna, nastąpi dalsza zwyżka kursu złotego.

Tę korzystną sytuację nasze sfery finansowe przypisują zwiększonemu w ostatnich czasach dopływowi kapitałów

zagranicznych do Polski: niedawno kapitały francusko-holenderskie wykupiły jeden z banków warszawskich, kapitały belgijskie interesują się przemysłem żelaznym, holenderskie — cukrowniczym.

Rolę decydującą w tym napływie kapitałów do nas gra fakt, że Niemcy nasyceni już zostali kredytami amerykańskimi i same zaczynają eksportować kapitały. Dzięki temu, zaczyna się przesłanie do nas kapitałów amerykańskich, tak, że nasz bilans płatniczy kształtować się zaczyna dodatnio.

Rokowania kanclerza Marksa

Nacjonalisci nie wyrazili jeszcze gotowości wstąpienia do rządu.

Berlin, 25 stycznia.

Dzisiaj popołudniu minister Stresemann konferował z delegatami frakcji niemiecko-narodowej. Tematem obrad, które przeciągnęły się do późnego wieczora, była sprawa uzgodnienia stanowiska frakcji wobec zawartych w programie d-ra Marxa wytycznych, dotyczących polityki zagranicznej nowego rządu.

Berlin, 25 stycznia.

Polska Agencja Telegraficzna

Dzisiaj wieczorem kanclerz dr. Marx przedstawił frakcjom przyszłej koalicji wytyczne, opracowanego przez siebie programu rządowego. Program ten w definitywnym ujęciu zakomunikowany zostanie frakcji demokratycznej w środę przedpołudniem.

W kołach parlamentarnych powątpiewają, czy frakcja demokratyczna zdecydowała się wziąć czynny udział w nowym rządzie.

Konwent seniorów Reichstagu zbierze się jutro w południe celem oznaczenia terminu plenarnego posiedzenia Reichstagu, na którym nowy rząd ma złożyć oświadczenie programowe.

Berlin, 25 stycznia.

Kanclerz Marks prowadził dziś rokowania z wszystkimi wybitnymi przedstawicielami stronnictw do godziny 1-ej popołudniu. Jedyne Stresemann nie brał udziału w tych rokowaniach, gdyż w tym czasie był obecny na komisji budżetowej Reichstagu. Stresemana, jako ministra spraw zagranicznych, reprezentował znany z wystąpienia w Locarno minister Gaus. — Popołudniu minister Marks prowadził w dalszym ciągu konferencje z nacjonalistami, lecz tym razem już w obecności Stresemana. Zśród kandydatur na poszczególne teki, jako ministra wyżywienia, wymieniany jest profesor Thomsen, zwolennik podniesienia ceł zboża.

Berlin, 25 stycznia.

Popołudniowe rokowania między centrum a nacjonalistami nie doprowadziły do pozytywnego wyniku. — Kanclerz Marks odbył konferencje z przywódcą demokratów d-rem Kochem, który oświadczył iż z dotychczasowych przedstawionych frakcji demokratycznej sformułowanych programów trudno będzie pogodzić się i wątpli czy uda się wogóle doprowadzić do jakiegokolwiek bądź porozumienia.

rukarni „

Fabryka fałszywych dolarów została wykryta w Warszawie.

Warszawski koresp. telefonuje: Funkcjonariusze urzędu śledczego wykryli fabrykę fałszywych dolarów.

Długie obserwacje doprowadziły na ślad fałszerzy i wczoraj zarządzono rewizję w mieszkaniu niejakiej K. Nacht-szejn, mieszkającej z córką Łają przy ul. Wołowej 2-a.

Znaleziono tam pełne urządzenie drukarni, oraz zapas papieru podobnego do papieru banknotów dolarowych.

Równocześnie aresztowano na rogu Smoczej i Nowolipia Wajnglassa Jankła, który miał przy sobie klisze fałszywych dolarów, pr. czyjśm wykonane w Tczewie. — W związku z tem wykryciem, prócz wyżej wymienionych, aresztowano Ryczywoła Lejzora, Szlamę Rubinsona i Josła Pijaka.

Dochodzenie w tej sprawie prowadzi zast. nacz. brygady fałszerstw p. Władysław Piniński pod osobistym kierunkiem naczelnika urzędu śledczego nadkomisarza Stefana Chelmińskiego.

Sanacja i Jansowa we Francji.

Rząd zdaje relacje przed parlamentem.

Paryż, 25 stycznia.

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji finansowej izby deputowanych Poincare przedstawił całokształt działalności rządu skierowanej ku poprawieniu stanu finansowego kraju. Rząd, będący stale nieprzejednanym wrogiem inflacji, przeprowadził sanację finansową z tym skutkiem, że może obecnie wywiązywać się z powodzeniem ze swych zobowiązań, zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych. Dzięki znacznym zakupom dewiz utworzone zostały znaczne rezerwy, dzięki czemu wypłata procentów od pożyczek zagranicznych w ciągu 1927 roku jest zapewniona.

Cześć

nie przepuszczają nierogaczyny z Polski do Wiednia.

Wraga, 25 stycznia.

Sprawa wydanego w ostatnich dniach przez władze czeskie zakazu przewozu 11-tu wagonów nierogaczyny z Polski do Wiednia przedstawia się jak następuje:

Stosownie do umowy handlowej polsko-czeskiej i jej postanowień weterynaryjnych, zakazany jest transport nierogaczyny, pochodzącej z powiatów polskich, w których panuje zaraza. Na skutek interwencji poselstwa polskiego w Pradze, przyrzekło czeskie ministerstwo rolnictwa przepuścić ten transport, o ile okaże się, że w transporcie nie ma sztuk dotkniętych zarazą.

Sowity

nie wezmą udziału międzynarodowej konferencji gospodarczej

Genewa, 24 stycznia.

Rząd sowiecki odrzucił w ostrej formie propozycje uczynioną mu celem wzięcia udziału w międzynarodowej konferencji gospodarczej, rozpoczynającej się dnia 4-ego maja w Genewie. Nota moskiewska stwierdza, iż wybór Genewy jako miejsca konferencji już wyklucza możliwość wzięcia udziału Rosji sowieckiej. Rząd sowiecki nie może wobec tego zająć żadnego określonego stanowiska.

Lekarz-dentysta

TADEUSZ BABAD

Łódź, Nawrot 1'a Tel. 5-22

Perskim proszkiem i rycyną.

Niewinny środek — olej rycynowy — znienawidzony przez dzieci przysmak — kto by pomyślał, kto by mógł przypuścić — stanie się na schyłku 20 wieku skutecznym środkiem zwalczania przeciwników politycznych i pewną miarą w ocenie sytuacji politycznej, jakby barometrem. Stanu pogody politycznej od faszystów do komunizmu.

Z niezwykłego połowu tych małych płotek i grubych ryb jakie przepłynęły do nas z morza komunizmu rosyjskiego, politycy umiarkowani wyprowadzili wniosek o wzrastającym niebezpieczeństwie, do czego przyczynia się rzekomo radykalna opinia prasy, wytwarzająca jakoby przyjazną atmosferę dla hodowli tego nowego gatunku ryb, odznaczających się niezwykłą żarłocznością.

Mądra natura, dbająca o istnienie i zachowanie przy życiu wszelkich gatunków, stworzyła w samą porę nieznaną dotąd rodzaj węża faszystowskiego, poze rającego z powodzeniem komunistycznych potworów.

Wąż faszystowski lubi jednak tylko ciepły klimat i, pomimo czynionych prób nie chce się przyjąć w naszej śnieżnobiałej aurze.

Kokietowanie węża faszystowskiego z różnych stron, jest aż nadto widoczne, a co najzabawniejsze, że wąż faszystowski stał się pewnego rodzaju jakby strażakiem, i powiedzenie komukolwiek: „ty faszysto” poczytywane jest za obżę.

Umiarkowana opinia, kokietująca mocno z faszystowskim noworodkiem, hodowanym z wielką pieczołowitością w obozie wielkiej Polski rzuciła zabawne oskarżenie pod adresem prasy radykalnej za głoszenie herezji, sprzyjającej rękoma rozwojowi komunistycznych tendencji.

Polemika na łamach prasy rozwinęła przed oczyma czytelników niezwykle obraz. Temat sporu znikł w powodzi frazeologii, a cała dyskusja skoncentrowała się dokoła dzisiejszego rządu, przyczem obie strony wyrażają lub ubocznie spierają się co do faszystowskich tendencji obecnego rządu.

Senatorski głos z „Kurjera Warszawskiego” uważa rząd Marszałka za wykładnię swoistego faszystów, zwróconego stroną liberalną w kierunku wolności myślenia komunistycznej a reakcyjną — pod adresem postulatów endeckich, czego rezultatem było rozwinięcie się działalności białoruskiej Hromady, a dopiero „zdrada” postów białoruskich doprowadziła do konfliktu.

„Kurjer Poranny” odiera te zarzuty i broni się dzielnie... „olejem rycynowym”.

Argument silny wzięty z rzeczywistości, określający dobitnie stanowisko polityczne rządu...

Czy mogą iść w zawody z tym środkiem, znanym ze skuteczności, jakiegoś innego refleksy, ustawy, choćby najwięcej drakońskie?

Dekret prasowy, choćby nie wiem jak zakneblował usta prasie, skazywał redaktorów, korektorów, zecerów, na Bóg wie jakie kary, nie może się porównać z karą zaaplikowania winowajcy porządnej dozy oleju rycynowego wobec ztego słusznie twierdzi publicysta „Kurjera Porannego”, że póki rząd Marszałka nie korzysta z tego środka na wzór Mussoliniego, póty nie może być mowy o faszystowskich tendencjach naszego rządu.

Argument „Kurjera Porannego” po-działał i spór się zakończył, został „no posmak tego... nieprzyjemnego nektaru.

Poziom polemiki publicystycznej, jeśli rzucił okiem wstecz, nie ulega żadnej kwestji, upadł. Dawniejsi publicyści polityczni sięgali do przeróżnych teorii

naukowych, do wzorów starożytnych, do klasyków w dziedzinie budowania państw, a dziś zwalczają się argumentami zgola niepolemicznymi, zapożyczanymi ze składów aptecznych.

Powojenne czasy zmieniły wszystkich i wszystko. Idee stały się poziome.

Dawniej wytaczano wojny w imię dobra wroga, a dziś wyraźnie w imię dobra własnego. Dawniej wałczono pięknie mi argumentami, a dziś — brr. — grożą przeciwnikowi olejem rycynowym.

Borufa.

Prowokator na ławie oskarżonych.

Wnuk wielkiego bohatera, Riccitti Garibaldi, skazany został na 2 lata więzienia.

(Specjalna służba korespondencyjna „Republiki.”)

Paryż, w styczniu.

Jesienią r. ub. głośną sensacją Paryża było aresztowanie Riccittiego Garibaldi.

Riccitti, wnuk wielkiego Józefa, sławnego bohatera walk o wolność i zjednoczenie Włoch, skompromitował się haniebnie. Okazało się bowiem, że był on płatnym agentem Mussoliniego i zajmował się działalnością prowokatorską wśród zamieszkałych we Francji antyfaszystów, wskazując ich nazwiska faszystom a nieraz wydając ich wprost w ręce władz faszystowskich.

Robił to oczywiście za pieniądze. Sam przyznał się, że otrzymał od rządu faszystowskiego pół miliona franków...

Policja francuska schwytała Garibaldi dzięki sprawie plk. Macia.

Pułk. Macia — to niepodległościowiec kataloński. Dażył on oddawna do niepodległości Katalonji i oderwania jej od Hiszpanji.

Macia mieszkał od kilku lat we Francji. Marzył on o zorganizowaniu zbrojnej wyprawy do Katalonji w celu wywołania powstania w tej prowincji.

Dowiedział się o tem Garibaldi, który oprócz prowokowania antyfaszystów zajmował się jeszcze innymi sprawami...

Mianowicie otrzymał on od Mussoliniego polecenie psucia dobrych stosunków między Francją a sąsiadującymi z nią państwami.

Wiadomo, że Mussolini drze koty z Francją. Jest on rozwścieczony na rząd francuski za to, że Francja toleruje na swoim terytorjum włoskich emigrantów politycznych, którzy uciekli z Włoch i organizują na francuskiej ziemi ruch przeciwfaszystowski. Wściekłość Mussoliniego przechodzi wszelkie granice. W mowach swoich pała on dziką nienawiścią przeciwko Francji a w polityce stara się szkodzić Francji na każdym kroku.

Dowiedziawszy się o istnieniu pułk. Macia, Mussolini polecił Garibaldiemu, aby wszedł w kontakt z niepodległościowcem katalońskim. Garibaldi zaofiarował swoją pomoc pułk. Macie. Zobowiązał się, że dostarczy mu środków w celu zorganizowania zbrojnej ekspedycji do Katalonji.

Zapalony idealista Macia złapał się na wędkę, chytrze zastawioną przez Garibaldiego na rozkaz jego chlebodawcy Mussoliniego.

Garibaldi dostarczył katalończykom pieniędzy, broni i amunicji i odkomenderował nawet do formującego się oddziału kilku włosków, gorąco oddanych Garibaldiemu, w przekonaniu, że jest on człowiekiem uczciwym.

W ten sposób Mussolini chciał wywołać wrazenie, że Francja organizuje na swoim terytorjum ruch powstańczy przeciwko Hiszpanji.

Z drugiej jednak strony Mussolini nie chciał szkodzić swojemu hiszpańskiemu koledze generałowi Primo de Riverze, który jest, jak wiadomo, gorącym przyjacielem Mussoliniego i stara się na każdym kroku naśladować go. Nie chciał szkodzić hiszpańskiemu faszystowi, rozumiejąc, że osłabienie Primo de Riverzy źle się odbije na faszyzmie włoskim.

Zawiadomił więc faszystowski rząd Hiszpanji, że pułk. Macia na czele kilku dziesięciu ludzi organizuje ekspedycję do Katalonji. Primo de Rivera poczynił odpowiednie przygotowania celem „godnego” przyjęcia powstańców. Wiedział zresztą zgóry, gdzie nastąpi przekroczenie granicy i miał napewno inne wiadomości, dotyczące maszerującego na Katalonję oddziału...

W ten sposób pułk. Macia i jego śmiałkowie szli na niechybną śmierć.

A tymczasem Mussolini zaclerał ręce z zadowolenia...

Lecz nadziejom jego nie było sędzone się spełnić.

Przygotowania angielskie

do akcji wojennej w Chinach.

Londyn, 25 stycznia.

Dzisiaj odbyło się w Portsmouth załadowanie na okręty oddziałów wojska przeznaczonych do Chin. Ładowaniu wojska przyglądał się tłum publiczności, który urządził odjeżdżającym żołnierzom głosne owacje. Reszta wojska przeznaczonych do Chin załadowana będzie w plątek.

Londyn, 25 stycznia.

W dniu dzisiejszym wyjeżdża z Londynu do Szanghaju gen.-major John Duncan, nowomianowany głównodowodzącym sił zbrojnych w Szanghaju. Siły ekspedycyjne stanowią dywizja piechoty i dywizja artylerji.

Londyn, 25 stycznia.

W Pekinie jak do tej pory panuje spokój.

Miejscowe władze zarządziły daleko idące środki ostrożności celem natychmiastowego przeciwdziałania wszelkim próbom demonstracji wobec cudzoziemców. Po ulicach krąży nocne patrole

wojskowe z najeżonymi bagnietami. Władze amerykańskie zawiadomiły swych obywateli zamieszkałych w Pekinie, że na wypadek niebezpieczeństwa poselstwo da sygnał a mianowicie w ciągu dnia wywieszona zostanie na maszcie rządowym poselstwa sztandar amerykański, zaś w nocy sześć czerwonych lamp. Na znak ten wszyscy obywatele amerykańscy winni zgłosić się w trzech punktach wyznaczonych skąd zostaną odprawieni pod eskortą do poselstwa.

Waszyngton, 25 stycznia.

Sekretarz stanu Kellog przygotował deklarację, która ma być ogłoszona w najbliższych dniach w sprawie polityki Stanów Zjednoczonych w Chinach. — Przedstawiciel rządu Stanów Zjednoczonych oświadczył, że w chwili obecnej nie jest zamierzona koncentracja znaczniejszych sił amerykańskich na wschodzie.

Władze francuskie zwróciły uwagę na podejrzone ruchy wojskowe nad granicą hiszpańską i wpadły na trop powstańców katalońskich. Policja francuska rozbroiła katalończyków w przeddzień przekroczenia przez nich granicy i tem samem uratowała ich od śmierci.

Podczas śledztwa Macia zeznał, że Garibaldi dostarczył broni i amunicji powstańcom. Zrobiono natychmiast rewizję w willi Garibaldiego na Rivierze, gdzie lotr ten zamieszkiwał od paru lat. Znalaziono szereg kompromitujących go dokumentów, gdyż okazało się, że nieza leżnie od afery, o której powyżej była mowa, Garibaldi prowokował wśród przyjaół - włochów do działalności antyfaszystowskiej, posyłał ich do Włoch i depeszował ich nazwiska do Rzymu.

Na śledztwie Garibaldi przyznał się, że wziął od Mussoliniego pół miliona franków, lecz zapewniał, że brał te pieniądze na... walkę z faszyzmem...

Tak żałośnie skończyła się prowokatorska karjera Riccittiego Garibaldi.

Człowiek ten walczył podczas wojny światowej jako ochotnik po stronie Francji przeciwko Niemcom i został nagrodzony za swoje zasługi Legją Honorową.

Po rewolucji faszystowskiej stanął zrazu po stronie Mussoliniego, lecz z czasem „pokłócił się” z nim i wyjechał do Francji. Od tej chwili mieszkał w Niciel. Dom jego uważany był za gniazdo antyfaszystów. Schodzili się tu najwybitniejsi antyfaszysty, którzy uważali Riccittiego za człowieka kryształowej czystości i uczciwości...

Na jesieni 1925 r. Riccitti zorganizował t. zw. legion garybaldczyków. Legion ten miał przekroczyć granice Włoch w chwili gdy w Rzymie zostanie dokonany zamach na Mussoliniego po czym miał pomaszerować na Rzym.

Z planu tego nic nie wyszło. Garibaldi zebrał między antyfaszystami, zamieszkałymi we Francji, pieniądze na zorganizowanie tej akcji, lecz gdy spełzała ona na niczem, pieniądze tych nie oddał...

Od tej chwili zaczęto patrzeć na niego krzywem okiem. Okazało się, że podejrzenia te były uzasadnione...

Kilka dni temu Riccitti Garibaldi stanął przed sądem.

Na jednej ławie z nim zasiadł pułk. Macia wraz z garścią swoich powstańców — wszyscy oskarżeni o posiadanie broni i organizowanie zbrojnej ruchawki na terytorjum republiki francuskiej.

Szpicel i prowokator Mussoliniego na jednej ławie z kryształowej czystości człowiekiem — pułk. Macia — który dał się tak naiwnie złapać na wędkę zbrodniczej spółki Mussolini — Garibaldi.

Razem ich prowadzono, razem sądzono razem skazano — na 2 lata więzienia.

W ten sposób Garibaldi uniknął kary za prowokatorską działalność względem swoich ziomków.

Nie wątpimy, że nadejdzie chwila, gdy Garibaldi odpowie za to przed opinią publiczną Włoch.

Riccardo.

Wiadomości bieżące.

STYCZEŃ

26

SRODA

Dziś: Polikarpa
Jutro: Jana Złotoustego

Wschód słońca 7.25.
Zachód o g. 16.10.
Wschód ks. g. 01.11
Zachód o g. 12.49
Długość dnia: 8.36
Przybyło dnia: 00.54

Zamiast ułatwień nowe trudność biurokra- tyczne.

W poniedziałek rozpoczęły się wypłaty zasiłków doraźnych dla bezrobotnych pracowników umysłowych, które zakończone zostaną w dniu dzisiejszym. Dziś o godzinie 10-ej rano rozpocznie się wypłata zasiłków tym pracownikom, którzy mają przeniecone legitymacje o Nr. 1001 do 1864.

Poczynając od dnia jutrzejszego do soboty włącznie załatwiane będą reklamacje, jednak w ten sposób, iż reklamujący z tytułu wypłat poniedziałkowych winni się zgłosić w czwartek, reklamujący z tytułu wypłat wtorkowych — w piątek, a z tytułu wypłat środowych — w sobotę.

Reklamacje załatwiane będą tylko w tym porządku, którego bezrobotni pracownicy umysłowi muszą się odłączyć pilnować. (e)

Szoferzy twierdzą, że dzieje się im krzywda.

Od dłuższego czasu związek zawodowy szoferów uskarżał się na surowe, jego zdaniem, wyroki ferowane w sądach pokoju za przekroczenia poszczególnych szoferów.

Większa bowiem część przekroczeń popełnionych przez szoferów, pochodzi przeważnie nie z ich winy, lecz z winy nieunormowanego jeszcze ruchu ulicznego, co utrudnia w znacznym stopniu kierowanie pojazdami.

Wobec powyższego związek szoferów na ostatnim walnym zebraniu uchwalił wysłać memorjał do władz centralnych, w którym prosi o ustanowienie przy sądach pokoju t. z. sądów dla spraw szoferów w skład których prócz sędziego weszliby, jako ławnicy przedstawiciele wydziału samochodowego urzędu wojewódzkiego.

Pracujący młodociani winni być zarejestrowani

Jak wiadomo, na zasadzie rozporządzenia ministerstwa pracy i opieki społecznej, pracodawcy zatrudniający młodocianych obojga płci do lat 18, obowiązani są w czasie między 1 a 31 stycznia każdego roku sporządzać wykaz młodocianych zatrudnionych w ich przedsiębiorstwie.

Ci z pośród pracodawców, którzy obowiązku tego jeszcze nie dopełnili, winni uczynić to jaknajrychlej, według następującego wzoru:

1) Imię i nazwisko młodocianego, 2) data urodzenia, 3) wyznanie, 4) adres, 5) data przyjęcia do pracy, 6) rodzaj pracy: a) terminator, b) uczeń, c) praktykant, d) pomocnik, 7) świadectwo ukończenia szkoły: a) powszechnej oddziałów..., b) średniej klas..., c) zawodowej klas..., 8) nazwę i adres szkoły kształcącej, do której obecnie uczęszcza młodociany.

Wykazy o młodocianych winny być przesyłane do inspektoratu pracy.

Winni niepodporządkowania się wyżej wspomnianemu rozporządzeniu ulegną karze przewidzianej w art. 17 ustawy w przedmiocie pracy młodocianych. (cd)

Jakie były ceny na łódzkim rynku żywno- ściowym.

W dniu wczorajszym na rynkach łódzkich sprzedawano: masło 4.70 do 7.50, jajka 3 do 4 zł., śmietana słodka 2 do 2.40, śmietana kwaśna 2.50 do 3.00, mleko 45 do 55 gr., korzec kartofli 13 do 15 zł., marchew i buraczki 15 do 25 gr., cebula 55 do 60 gr., kapusta włoska 40 do 80 gr., kura 5.50 do 7.00 zł., kaczka 5 do 7.50, gęś 9 do 14 zł., indyk 13 do 18 zł.

Awantury w radzie miejskiej

były przedmiotem rozpraw sądu okręgowego.

Kandydat na radnego „praktykował” na galerji.

W dniu 6 maja 1926 roku w gmachu rady miejskiej wydarzyła się grubsza awantura.

Bezpośrednio przed posiedzeniem rady woźny, Jakób Sujka, zauważył pewnego osobnika, usiłującego przedostać się na galerję. Ponieważ sprawiał wrażenie mocno wstawionego, woźny postanowił się nim zaopiekować, szczególnie z tego względu, iż przypomniał sobie, iż ten sam osobnik wszczął awanturę na poprzednim posiedzeniu.

„Opleka” woźnego polegała na tem, iż usiłował nieznanego usunąć z gmachu rady miejskiej.

Ponieważ przybyły nie zastosował się do żądania opuszczenia sali i chciał przemocą dostać się na galerję,

wynikła bóika.

Niepożądany gość począł wymyślać woźnemu i

uderzył go w twarz.

Woźnemu, który znalazł się w tarapatkach przybyli z pomocą jego koledzy

i przy ich pomocy usunęło awanturnika z gmachu i

oddano w ręce policji.

W komisarjacie okazało się, iż był to 45-letni Antoni Łakomski.

Pociągnięty do odpowiedzialności Łakomski znalazł się wczoraj na ławie oskarżonych sądu okręgowego, który sprawę tę rozważał w trybie postępowania uproszczonego pod przewodnictwem sędziego Zaborowskiego.

Do sprawy zawezwano kilkunastu świadków.

Oskarżony przyznaje się, iż stawiał opór woźnemu, gdyż nie mógł zrozumieć powodu jego interwencji.

— Nie pamiętam dokładnie — mówi Łakomski — ale zdaje mi się, że miałem bilet wejścia. Od siedmiu lat chodzę stale na wszystkie posiedzenia rady, więc nie mogę pamiętać, czy akurat na to posiedzenie zaopatrzyłem się w kartę wstępu.

Sędzia Zaborowski: A w jakim celu

chodzi pan systematycznie na posiedzenia rady miejskiej.

— Dla nabycia praktyki. Może kiedyś wybiorą mnie na radnego — brzmiąła odpowiedź.

Sędzia Zaborowski: Czy krytycznego dnia oskarżony był pijany?

Oskarżony: Byłem rzeczywiście trochę pijany, ale nie miałem zamiaru się awanturować, gdyż zawsze się zachowywałem spokojnie w radzie miejskiej. Dwa tygodnie przed awanturą, zachowywałem się rzeczywiście zbyt głośno na galerji i wezwano mnie wówczas do gabinetu prezesa rady miejskiej, który zwrócił mi uwagę na niewłaściwe zachowanie się. Po tym wypadku nie zamierzałem już nigdy podnosić głosu na galerji.

Świadek: prezes rady miejskiej Bolesław Fichna zeznał przed sądem, co następuje:

— Dwa tygodnie przed zażądaniem woźnym, Łakomski awanturował się na galerji w czasie posiedzenia. Mimo kilkakrotnych wzywań do zachowania spokoju, nie zaprzestał awantury wobec czego

musiałem przerwać posiedzenie.

Łakomski wezwany do mej kancelarii przyrzekł, iż będzie się zachowywał spokojnie. Krytycznego dnia zauważyłem go w czasie szantowania się z woźnym. Wywierał wrażenie wstawionego.

W dalszym ciągu swych zeznań prezes Fichna zaznacza, iż woźny powinien był donieść mu o wypadku i nie usuwać Łakomskiego z sali z własnej inicjatywy.

Pozostali świadkowie, zeznający o przebiegu bóiki, nie wnoszą do sprawy nic ciekawego.

Prokurator Żabiński w przemówieniu swem powołując się na zeznanie prezesa Fichny, który uważa wystąpienie woźnego za niewłaściwe, zaznacza, iż żąda sędzię oskarżenia w kwestji awanturowania się oskarżonego.

Łakomski — zaznacza prokurator — powinien jedynie ponieść karę za ukazanie się w stanie pijanym w gmachu rady miejskiej.

Po przemówieniu obrońcy mecenas Pełki, który domaga się całkowitego uniewinnienia swego klienta, sąd wydał wyrok, mocą którego Łakomski został skazany na zapłacenie 20 złotych grzywny, z zamianą na dwa dni aresztu za ukazanie się w stanie nietrzeźwym w lokalu rady. (cd)

Wspólna narada dowodzi prawdopodobnie do porozumienia

W dniu wczorajszym związek pracowników instytucji użyty publicz. otrzymał pismo od rady i zakładowej gazowni w sprawie wysuniętych przez pracowników żądań podwyżkowych.

W piątek ten rada radoborza gazowni zawiadania ze zwołała na dzień 26 b. m. na godz. 11 posiedzenie w wyżej wymienionej sprawie, pragnąc jednak ostatecznie załatwić, prosi przedstawicieli związku, by zechcieli wziąć w tej konferencji udział.

Na wspólnym bowiem posiedzeniu łatwiej omówić i uzgodnić wzajemne warunki i postulaty.

W wyniku tego pisma należy przyjąć, że w dniu dzisiejszym, na konferencji, konflikt między pracownikami gazowni, a zarządem w sprawie podwyżki płac, będzie całkowicie zlikwidowany. (cd)

Już za kilka dni

Z 700,000 PIERSI

mieszkańców naszego miasta buchnie okrzyk niezwykłego zdumienia i zachwytu:

WŁADCZYNI LIBANU

to najpiękniejszy, najwspanialszy, najpotężniejszy film, jaki dotychczas widziano.

Na 1000 mieszkańców--5 łóżek

Racjonalna walka z epidemią grypy jest, z powodu braku szpitali, wielce utrudniona.

W związku z epidemią grypy wysuwa się konieczność podjęcia energicznej walki o poprawę stanu zdrowotnego miasta, czemu jednak na przeszkodzie w znacznej mierze stoi brak szpitali miejskich.

Miasto Łódź posiada obecnie 7 szpitali: św. Józefa (chirurgiczny), św. Aleksandra (weneryczny), Marii Magdaleny (dla prostytutek), szpital w Radogoszczu (zakaźny i wewnętrzny), sanatorium w Łagiewnikach dla gruźli, dzieci oraz w Chojnach dla lekko gruźlicznych, a wreszcie szpital zapasowy.

W szpitalach tych miasto posiada 810 łóżek, a poza tem 620 łóżek w szpitalach społecznych zakontraktowanych: w Ko-

chanówce, w Kocberowie, w szpitalu Anny Marii, w szpitalu Poznańskich i w zakładach położniczych. Ogółem więc posiada miasto 1430 łóżek.

Do października 1914 r. m. Łódź rozporządzała własnymi załedwie 40 łóżkami dla chorych zakaźnych, a wydatki na zdrowotność wynosiły załedwie 3,2 kopieiki na mieszkańca. Dopiero samorząd łódzki podjął rozbudowę szpitalnictwa, którego potrzeby, pomimo energicznych w tym kierunku wysiłków, są jeszcze b. poważne.

Jeżeli wziąć pod uwagę, jako normę przeciętną, iż na każde 1000 mieszkańców powinno być 5 łóżek — wylania się konieczność wzniesienia własnego szpitala miejskiego na 2500 łóżek. (c)

POD SĄD DORAŻNY

będzie oddany każdy inteligentny mieszkaniec Łodzi, który do 1-go lutego r. b. nie będzie abonentem największej i skupiającej wśród swych członków elitę łódzkiej inteligencji,

WYPOŻYCZALNI KSIĄŻEK w 4-ch JĘZYKACH
ALFREDA STRAUCHA, ul Narutowicza 14.

Zniżki na koncerty.

Prenumeratory „Republiki” otrzymywać będą 20 proc. rabatu.

W marzeniach widzimy Łódź

jako jedno z najpiękniejszych miast Europy.

Miejmy nadzieję, że kiedyś w dalekiej przyszłości stanie się to rzeczywistością

Od pewnego czasu Łódź poczęła intensywnie europeizować się. Wprawdzie daleko nam jeszcze do miast zachodnio-europejskich, dalej jeszcze do amerykańskich, w każdym jednak razie postęp jest widoczny. Nie wolno zapominać, że dobra chęć i niezłomna wola należą w tym wypadku do pierwszorzędnych czynników twórczych.

W europeizacji kominogrodu nie zdziałaliśmy wprawdzie dotychczas nic imponującego, nic, co mogłoby wzbudzić podziw i zachwyt, ale faktem natomiast jest, że w ciągu ostatnich kilku lat wyperlowaliśmy znacznie chropowaty i nieestetyczny wygląd zewnętrzny miasta

I w części przynajmniej upodobniłmy go do ośrodka europejskiego.

Na ulicach mkną obecnie taksówki, dawne nieestetyczne tramwaje otrzymały nowy wygląd, zaopatrzone zostały w praktyczne pałaki, na głównych arterjach, kipiących życiem handlowym, pojawiły się na wzór wielkich stołec europejskich efektowne reklamy świetlne.

Coś się zmieniło...

Pozostała jednak druga strona medalu. Nieszczęsne bruki i ohydne przysłówiwo łódzkie rynsztoki.

Jest wprawdzie nadzieja, że znikną one z chwilą wykończenia kanalizacji, ale z drugiej znowu strony — ta ostatnia wciąż jeszcze jest muzyką dalekiej przyszłości.

Jeżeli oczyma wyobraźni dopełnić rażące dziś luki, jeżeli na skrzydłach fantazji pójść naprzód i wyprzedzić pełzający żółtym krokiem czas — to wówczas ujrzeliśmy istotnie piękną rzecz.

Piękny skwer Placu Wolności z gigantycznym pomnikiem Tadeusza Kościuszki, i nowy efektowny gmach rady miejskiej. Złudzenie paryskiego placu Vendome.

„Wnieszorg“ skarży polską firmę ekspedycyjną.

Przed kilku dniami donosiliśmy o charakterystycznym procesie w sądzie okręgowym, który wytoczył sowiecki „Wnieszorg“ domowi ekspedycyjnemu Leon Rappaport o zwrot należności za transport ryb, wydany przez powyższą firmę bez pokrycia firmie Kalmanowicz. Onegdaj sąd okręgowy wydał orzeczenie, że „Wnieszorg“ ma prawo skarżyć polskich obywateli w sądach polskich, jednakże, ze względu na to, że firma Rappaport zgłosiła roszczenie do władz rosyjskich na 2 miliony rubli za zabrane w swoim czasie towary, sąd wyroku nie ogłosił.

Firma Rappaport otrzymała osiem dni czasu do wystąpienia z powództwem przeciwko „Wnieszorgowi“. (b)

Nauka artystycznego tkactwa ręcznego.

Kurs I obejmuje technikę dywanów perskich i sumienn, kilimów i sumaków.

Kurs II póg'ibelinów i gobelinów. Wytwórnia reperacje wszelkiego rodzaju dywanów perskich sumienne i tano.

Cegielniana 31, m. 5, między 10—1 oraz 3—6.

Tak będzie, tak przynajmniej ma być kiedyś...

A teraz ul. Prez. Narutowicza i park kolejowy, w którym stanąć ma najpiękniejszy w Polsce gmach teatralny.

Czyż nie piękny będzie ten nasz polski Manchester?..

A dom ludowy, a imponująco wielki i stylowy gmach sądu okręgowego na Placu Dąbrowskiego?..

A kanalizacja i wodociągi? Czy to nie prawdziwa Europa?..

Jakże daleko jednak jesteśmy jeszcze od chwili, kiedy wszystkie te projekty, wszystkie marzenia staną się faktem, kiedy cudzoziemiec przybywający do Łodzi stanie na ulicy oniemiały z zachwytu i podziwu...

Dziś europeizacja Łodzi toczy się żółtym krokiem. Wpływa na to brak

fnuduszów i, co najważniejsza, brak zdrowej inicjatywy obecnych ojców miasta.

W ostatnich czasach dużo się mówi o regulacji miasta. Podobno nawet uczyniono coś w tym kierunku. Przy tej sposobności pozwalamy sobie wrócić do starożytności jednak wciąż aktualnego projektu.

Ulice Łodzi są wąskie, budowane na sposób amerykański i dlatego mają charakter ściśle handlowy. Dlatego też panuje na nich tłok i ludzie deptają sobie nawzajem po plecach.

O ile przez taką ulicę Piotrkowską w dzień powszedni jako tako można się jeszcze z trudem przecisnąć o tyle jest to niemożliwe w dzień świąteczny albo zwykłą nawet niedzielę.

Tłumy spacerowiczów wylegają na t zw. „deptak“ i tamują ruch uliczny, który zwłaszcza w porze wieczornej między godz. 6 a 10

całkowicie jest zakorkowany.

Jest to oczywiście dowód, że ul. Piotrkowska nie nadaje się do spaceru. Na ten cel przeznaczylibyśmy, równoległe biegające Aleje Kościuszki, które są bodaj jedyną w Łodzi ulicą szeroką nadającą się na stworzenie z niej czegoś w rodzaju warszawskich Alej Ujazdowskich.

Tu powinny zainstalować się kawiarnie i restauracje, tu winny przenieść się również i kina. Środkiem ulicy winna pójść również linja tramwajowa. Stworzylibyśmy w ten sposób nową prawdziwie piękną dzielnicę, która by posiadała specjalny, do pewnego stopnia rozrywkowy charakter.

Projekt ten, jak już wyżej zaznaczyliśmy, nie jest nowy. Przypomniamy go jednak i lansujemy tembardziej że nie przedstawia żadnych specjalnych trudności. Przy opracowywaniu planów regulacji miasta winien wziąć go pod uwagę w pierwszym rzędzie magistrat.

Ant. W.

Samobójstwo 17-letniego chłopca.

Przeciął sobie żyły w kąpielni.

Wczoraj w godzinach popołudniowych mieszkańcy domu przy ulicy Narutowicza nr. 41 wstrząśnięci zostali zamachem samobójczym 17-letniego ucznia gimnazjum,

Jakóba S.

Jakób S. zamieszkały przy rodzicach w domu przy ulicy Cegielnianej nr. 61, odwiedzał często panią Rawską (Narutowicza 41), która opiekowała się chłopcem, żyjącym w ciężkich warunkach materialnych.

Wczoraj po południu, gdy Jakób S. przybył do pani Rawskiej, przygotowała mu kąpiel.

Chłopiec zachowywał się zupełnie normalnie i

nie zdradzał zupełnie zdenerwowania. Po kilkuminutowej rozmowie, udał się do kąpielowego pokoju, gdzie zamknął drzwi na klucz.

Gdy po pewnym czasie usłyszano jęk młodzieńca, mimo energicznych us-

łowań właścicielki mieszkania i służącej, nie zdołano wyważyć drzwi.

Dopiero przy pomocy sąsiadów wyłamano wreszcie drzwi kąpielowego pokoju.

Na podłodze w kałuży krwi widać było bólach nieszczęśliwy młodzieniec. Wkurczowo zaciśniętej rece trzymał zakrwawioną „żyłkę“.

Do denata wezwano niezwłocznie pogotowie, którego lekarz po udzieleniu mu pierwszej pomocy przewiózł go do szpitala św. Józefa.

Jak usłono, Jakób S. w wannie poderżnął sobie arterje żyłki. Po dokonaniu strasznego czynu usiłował wydostać się z wanny, lecz wskutek upływu krwi nie-mógł utrzymać się na nogach i upadł na ziemię wydając głuche jęki, które zaalarmowały domowników.

Przyczyny samobójstwa dotychczas nie udało się wyświecić.

Sąd przesłucha 21 tys. świadków.

Zeznawać ma również Prezydent Rzplitej oraz wicepremier Bartel.

Ze Lwowa donoszą:

Już za kilka dni, dn. 26 b. m. ma się odbyć we Lwowie sensacyjna rozprawa „Nuzy“, na którą zawiązano (zgodnie z literą prawa) w charakterze świadków

około 21.000 b. członków „Nuzy“.

Rozprawę rozpisano jednakże na dni dwa, co wzbudziło podejrzenia, że sąd nie zamierza badać wszystkich świadków, lecz ograniczy się do załatwienia formalności upadłościowych en masse.

Ponieważ jednak sprawa bankructwa „Nuzy“ dotyka w dużej mierze interesów majątkowych jej b. członków, którzy nie tylko stracili swoje udziały,

lecz także są zagrożeni ewentualnością pokrywania zobowiązań „Nuzy“, rzucano hasło, aby

wszyscy członkowie przybyli w dniu rozprawy przed gmach sądu, i domagali się przesłuchania. Podniecie nie wśród poszkodowanych jest bardzo silne i — w razie, gdyby nie przedłużono rozprawy, mogą się wywiązać burzliwe demonstracje.

Zastępca prawny b. członków „Nuzy“, dr. Stupnicki, wniósł memoriał o odłożenie rozprawy.

W charakterze świadków zostali wezwani także prezydent Rzeczypospolitej i wicepremier Bartel, jako b. członkowie „Nuzy“.

Zywność i węgiel uratuje bezrobotną ludność Turku.

Jak już donosiliśmy, w ubiegłym tygodniu udała się do p. wojewody Jarzembki delegacja chrześcijańskiego zjednoczenia zawodowego w sprawie pomocy bezrobotnym w Turku, którzy w myśl ustawy nie otrzymują żadnych zapomóg.

Niezależnie od tego interwenjował u wojewody starosta turecki Bryslawski, prosiąc o wystąpienie się o kredyty na pomoc dla bezrobotnych.

P. wojewoda skomunikował się z ministrem wskutek czego wyasygnowane zostały specjalne kredyty na pomoc dla tych bezrobotnych, a w przyszłym tygodniu nadejdzie również kilka wagonów węgla i żywności.

Magistrat m. Turku z inicjatywy starosty Bryslawskiego rozpoczął już wydawanie obiadów bezrobotnym. (b)

REPERACJE dywanów perskich

wszelkiego rodzaju przyjmuje Wykonanie sumienne i tanie przez siły fachowe.

Cegielniana 31, 1 p. m 5.

